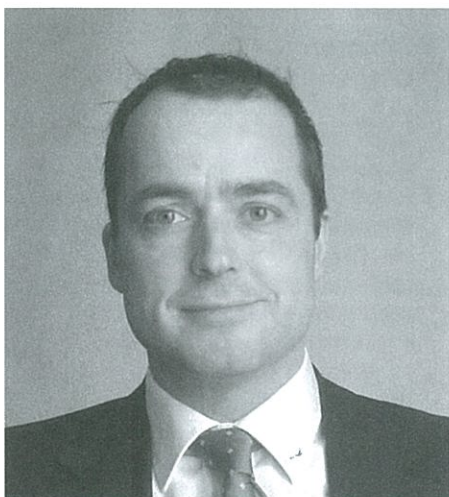

INCASSO PROCEDURE

Spanje kent geen deurwaarders

De betekenis van de verschillende EU-incasso-instrumenten is voor een land als Spanje zeer beperkt. Nederlandse exporteurs zullen vaak het meeste baat hebben bij een Spaanse incasso-procedure, de zogenaamde 'monitorio'.

Martijn Bressers

De Europese Unie acht een snelle en efficiënte invordering van openstaande schulden, zeker wanneer die niet (meer) het voorwerp van een juridisch geschil zijn, van het grootste belang voor het bedrijfsleven in de Europese Unie; betalingsachterstanden zijn immers een belangrijke oorzaak van insolventie die het voortbestaan van bedrijven, vooral kleine en middelgrote bedrijven, in gevaar brengt en tot een groot verlies aan banen leidt.

Na invoering van de EEX-verordening in 2002 hebben diverse andere verordeningen het licht gezien die steeds voor specifieke groepen vorderingen de incasso beogen te vergemakkelijken. Genoemd kunnen worden: Verordening 805/2004 (niet-betwiste vorderingen), verordening 1896/2006 (betalingsbevelprocedure) en verordening 861/2007 (vorderingen tot 2000 euro). De verordeningen gelden voor alle lidstaten met uitzondering van Denemarken.

Hoezeer deze initiatieven van de Europese Unie ook te waarderen zijn, de betekenis ervan (met uitzondering van de EEX-verordening) is voor een land als Spanje zeer beperkt. Dat komt omdat de verordeningen uitgaan van het bestaan van gerechtsdeur-

waarders in de lidstaat waar de tenuitvoerlegging moet plaatsvinden. Het bijzondere aan deurwaarders is dat zij tenuitvoerleggingen ter hand kunnen nemen zonder verdere tussenkomst van de rechter.

Rechter onvermijdelijk

Spanje kent geen deurwaarders. De tenuitvoerlegging van gerechtelijke uitspraken vindt plaats door rechtbankpersoneel en is daarmee per definitie een overheidstaak. Spanjaarden zullen zich dan ook niets aantrekken, en ook niets hoeven aan te trekken, van een betalingsbevel dat niet afkomstig is van een Spaanse rechtbank. Dit maakt de meeste incasso-instrumenten van de Europese Unie ongeschikt voor Spanje, omdat de gang langs de Spaanse rechter toch onvermijdelijk is. Een voorbeeld: een Spaans verstekvonnis dat krachtens verordening 805/2004 als Europese Executoriale Titel ('EET') is gewaarmerkt (gedaagde is correct opgeroepen maar niet verschenen), kan rechtstreeks aan de Nederlandse deurwaarder worden toegezonden, maar omgekeerd is dat niet mogelijk.

Dat betekent niet alleen dat de tenuitvoerlegging van de buitenlandse uitspraak in Spanje vertraging oploopt, het betekent ook dat de eiser te maken krijgt met extra kosten en hinderlijke formaliteiten van de Spaanse justitie. Er zal een advocaat en een procureur moeten worden aangesteld en er zal een notariële procesvolmacht moeten worden overgelegd. Bovendien kan bij Spaanse rechters niet op veel kennis van EU-recht worden gerekend, hetgeen extra vertragend werkt. Hoewel de verordeningen uit Brussel in alle lidstaten rechtstreekse werking hebben, pleegt de Spaanse rechter er niets mee te doen zolang het Spaanse wetboek van burgerlijke rechtsvordering er geen melding van maakt. Zodoende wordt veel EU-recht in Spanje de facto met aanzienlijke vertraging toegepast.

Monitorio-procedure

Een en ander leidt ertoe dat Nederlandse exporteurs vaak het meest erbij gebaat zijn hun Spaanse wanbetalers rechtstreeks aan te spreken op basis van een Spaanse incasso-procedure, de zogenaamde 'monitorio'. De monitorio-procedure is een qua opzet eenvoudige procedure voor incasso van onbetaalde facturen. Daarmee kan op zeer korte termijn een executoriale titel worden verkregen, die direct in Spanje ten uitvoer kan worden gelegd. Aangezien het dan gaat om een Spaanse uitspraak, spelen er geen erkennings- of internationale executieperikelen. Deze weg is uiteraard geen optie wanneer partijen bij uitsluiting de Nederlandse rechter als de bevoegde rechter bij geschillen hebben aangewezen. Beschikt de Nederlandse exporteur al over een vonnis tegen een Spaanse klant, dan zal ook altijd de Spaanse rechter moeten worden ingeschakeld aangezien voor de tenuitvoerlegging van vonnissen uitsluitend de rechter bevoegd is van het land waar de tenuitvoerlegging zal plaatsvinden.

Griffierechten

Wie in Spanje procedeert (al dan niet via een monitorio-procedure) dient overigens sinds eind 2012 rekening te houden met griffierechten. Door de zware economische crisis waar het land mee kampt kon Spanje niet langer om de invoering heen. De Spaanse regering hoopt dat hiermee tegelijkertijd de toegang tot de rechter iets minder laagdrempelig wordt, waardoor het aantal nieuwe zaken en de werkdruk voor rechters zullen afnemen. Overigens is geen griffierecht verschuldigd voor tenuitvoerleggingen, dus ook niet voor procedures die uitsluitend zien op tenuitvoerleggingen van Nederlandse vonnissen in Spanje.

Mr M.H. Bressers, Bressers Law
www.bresserslaw.com

Meer weten? www.fenedexpress.nl, zoek op
➔ Incasseren van vorderingen, Spanje